

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Merkittiin tiedoksi ¹⁾ Uudenmaan lääninhallituksen tammikuun 13 p:nä määränneen maistraatin lisäjäseneen toimeen asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten kolmivuotiskaudeksi 1944—46 toimistoarkkitehti V. Tuukkanen.

Maistraatin seuraavia v:n 1943 määrärahoja sallittiin ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 2 695 mk ²⁾, Valaistus 1 761: 80 mk ²⁾ ja Painatus ja sidonta 12 674: 40 mk ²⁾; sekä kertomusvuoden määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 18 000 mk ³⁾.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori. Kaupunginvaltuusto myöntyi ⁴⁾ ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin kertomusvuoden määrärahan Tilapäistä työvoimaa ylittämiseen enintään 20 000 mk.

Toisen kaupunginvoudin konttori. Valtuusto päätti ⁵⁾ sallia ylittää toisen kaupunginvoudin konttorin kertomusvuoden määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 25 000 mk.

Rikostuomioiden toimeenpanijain konttorin henkilökunnan lisääntymisen johdosta valtuusto päätti sallia ylittää sen kertomusvuoden määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat vastaavasti 76 885 mk ⁶⁾ ja 8 000 mk ⁷⁾.

Rakennustarkastuskonttori oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään v:n 1943 määrärahaansa Valaistus 149: 65 mk.

Raastuvanoikeus. Raastuvanoikeuden v:n 1943 määrärahoja Kesälomasijaiset, Valaistus sekä Painatus ja sidonta päätettiin sallia ylittää vastaavasti 1 125 mk ⁹⁾, 7 824: 60 mk ⁹⁾ ja 17 872 mk ¹⁰⁾.

Syyttäjistä. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että poliisilaitoksen rikospoliisiosaston komissaarioille oli maksettava palkkiona apulaissyöttäjän tehtävien hoitamisesta talousarvioon merkityn määrärahan puitteissa 900 mk, 600 mk tai 300 mk riippuen heidän suoritustaan työmäärästä.

Kaupunginviskaalinvirasto oikeutettiin ¹²⁾ ylittämään syyttäjistön v:n 1943 seuraavia määrärahoja alla mainituin määrin: Kesälomasijaiset 23 930 mk, Siivoaminen 100 mk, Painatus ja sidonta 3 000 mk sekä Tarverahat 4 500 mk.

Raatihuoneen arkisto. Kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ siirtää raatihuoneen arkiston 39 palkkaluokkaan kuuluvan apulaisaktuaarin alemman palkkaluokan viran 37 palkkaluokkaan v:n 1945 alusta lukien.

Raatihuoneen arkiston v:n 1943 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa, Kesälomasijaiset ja Valaistus päätettiin ¹⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 972 mk, 5 913: 25 mk ja 1 326: 80 mk.

Poliisilaitos. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁵⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteet Aleksanterinkadun talon n:o 16—18 vuokraamiseksi poliisilaitoksen liikkuvalle poliisikomennuskunnalle sekä väliaikaisen asunon hankkimiseksi mainitulle komennuskunnalle Fabianinkadun talosta n:o 7, myöntyen samalla siihen, että kaupunki kustansi Aleksanterinkadun talosta n:o 16—18 luovutettaviin huonetiloihin valovirran kohtuullista valaistusta varten.

Merkittiin ¹⁶⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus, että poliisilaitoksen yhteydessä kokeeksi toiminut neuvontatoimisto, joka maksutta opasti yleisöä taistelussa varkausrikoksia vastaan, kertomusvuoden alusta lukien oli vakinaisesti liitettävä poliisilaitoksen yhteyteen ja sen kustannukset suoritettava samojen periaatteiden mukaisesti kuin poliisilaitoksen muutkin kustannukset.

Poliisilaitoksen määrärahoja sallittiin ylittää seuraavasti: V:n 1943 määrärahoja Kalusto 23 950 mk ¹⁷⁾ ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 4 327 mk ¹⁸⁾ sekä kertomusvuoden määrärahoja Kalusto 45 000 mk ¹⁹⁾, Pidätettyjen henkilöiden ylläpito 6 842: 10 mk ²⁰⁾, ja Matka- ja kuljetuskustannukset 30 125 mk ²⁰⁾.

Valtuusto päätti ²¹⁾, että poliisilaitoksen v:n 1943 määrärahasta Painatus ja sidonta saatiin kertomusvuonna käytettäväksi siirtää 27 782: 05 mk:n suuruinen jäännös.

Holhouslautakunta. Merkittiin ²²⁾ tiedoksi raastuvanoikeuden ilmoitus, että se kaupun-

¹⁾ Kvsto 26 p. tammik. 19 §. — ²⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ³⁾ S:n 20 p. jouluk. 485 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. jouluk. 486 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. marrask. 397 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. kesäk. 256 § ja 20 p. jouluk. 487 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. syysk. 352 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 44 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. tammik. 45 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. huhtik. 160 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. tammik. 46 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. elok. 295 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. helmik. 91 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. jouluk. 469 §. — ¹⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 68 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. tammik. 47 §. — ¹⁸⁾ S:n 8 p. maalisk. 125 §. — ¹⁹⁾ S:n 11 p. lokak. 379 §. — ²⁰⁾ S:n 29 p. maalisk. 144 §. — ²¹⁾ S:n 26 p. tammik. 40 §. — ²²⁾ S:n 26 p. tammik. 20 §.

ginvaltuuston esityksen mukaisesti oli määrännyt holhouslautakunnan puheenjohtajaksi v:ksi 1944—47 oikeusneuvosmies O. Möllerin.

Henkikirjoitus. Henkikirjoittajaa varten varattua määrärahaa sallittiin ¹⁾ ylittää 2 041: 90 mk.

Huoneenvuokralautakunnat oikeutettiin ²⁾ ylittämään v:n 1943 määrärahojaan Tilapäistä työvoimaa 50 000 mk, Kesälomasijaiset 18 915: 25 mk, Valaistus 5 000 mk ja Siivoaminen 5 000 mk.

4. Liikenne

Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistaminen ja sen omaisuuden siirtäminen kaupungille. Sen jälkeen kun valtuustossa oli herännyt ³⁾ kysymys Raitiotie ja omnibus oy:n kunnallistamisesta ja kaupunginhallitus, jonka valmisteltavaksi kysymys oli jätetty, pyydettyään asiasta lausuntoa Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunnalta, oli ilmoittanut ⁴⁾ puoltavansa kyseistä toimenpidettä, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ palauttaa asian edelleen kaupunginhallitukselle perusteellisen, ennakkoluulottoman ja kaikinpuolisen selvityksen hankkimiseksi siitä, oliko raitiotieliikenteen hallinto vastaisuudessaankin tarkoituksenmukaisimmin hoidettava yhtiömuodon puitteissa vai oliko se liitettävä varsinaiseen kunnallishallintoon. Asetettuaan komitean ⁶⁾ harkitsemaan asiaa, kaupunginhallitus, yhtyen komitean antamassaan lausunnossa tekemiin perusteluihin, lähetti asiaa koskevan ehdotuksensa kaupunginvaltuustolle, joka hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa päätti ⁷⁾ periaatteessa, että Raitiotie ja omnibus oy:n omaisuus oli hankittava kaupungille ja sen harjoittama liikenne ensi tilassa siirrettävä kaupungin hoidettavaksi, antaen kaupunginhallituksen tehtäväksi ryhtyä kaikkiin päätöksestä johtuviin toimenpiteisiin.

Kaupunginhallituksen kanssa käymiensä valmistelevien neuvottelujen perusteella Raitiotie ja omnibus oy:n johtokunta sittemmin jätti kaupungille ylimääräisen yhtiökokouksensa joulukuun 8 p:nä hyväksymän ehdotuksen yhtiön omaisuuden siirtämistä kaupungille koskevaksi kauppasopimukseksi, jonka valtuusto hyväksyi ⁸⁾ oikeuttaen samalla kaupunginhallituksen suorittamaan sopimuksen 8) kohdassa mainitun 62 milj. mk:n suuruisen kauppahinnan ennakkona kaupunginkassasta ja jättäen kysymyksen kauppahinnan huomioonottamisesta v:n 1946 talousarviossa kaupunginhallituksen tehtävän eri esityksen varaan.

Liikennelaitoksen ja sen lautakunnan perustaminen. Sen jälkeen kuin Raitiotie ja omnibus oy. ensi tilassa oli päätetty ⁹⁾ siirtää kaupungin hoidettavaksi, kaupunginhallitus, joka saamansa tehtävän mukaisesti oli ryhtynyt suunnittelemaan mainitun yhtiön liikenteen hallinnon järjestelyä, esitti valtuustolle, että yhtiön aikaisemmin harjoittama toiminta saatettaisiin erillisen lautakunnan suoranaiseen valvontaan ja että toimintaa edelleen harjoitetaisi lautakunnan alaisena toimiva itsenäinen elin, kaupungin liikennelaitos. Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen laatiman Helsingin kaupungin liikennelaitoksen lautakunnan johtosäännön erinäisin muutoksin, vahvistaen sen noudatettavaksi v:n 1945 alusta lukien sekä oikeuttaa johtosäännön mukaisesti valittavan lautakunnan toistaiseksi liikennelaitoksen sisäisen organisation suhteen noudattamaan samaa menettelyä kuin mitä laitoksen toimialan hoidossa oli sovellettu sen ollessa Raitiotie ja omnibus oy:n alaisena, kehoittaen samalla kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin liikennelaitoksen sisäistä organisaatiota varten tarpeellisten johtosääntöjen aikaansaamiseksi.

Kaupungin sisäisessä linja-autoliikenteessä perittävät ajomaksut. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ puolestaan oikeuttaa Raitiotie ja omnibus oy:n vahvistamaan Eiran ja Töölön-torin välillä liikennöidyllä linja-autolinjalla n:o 14 perittävät ajomaksut 3 mk:ksi kerralta ja 10 mk:ksi 4 lippua käsittävältä alennuslippuvihkolta.

Kaupungin autojen vapauttaminen vakuutusvelvollisuudesta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ anoa valtioneuvostolta edelleen viideksi vuodeksi autovastuulain 10 §:n 3 momentin nojalla vapautusta sanotussa laissa säädetystä autojen vakuuttamisvelvollisuudesta.

¹⁾ Kvsto 29 p. maalisk. 145 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 48 §. — ³⁾ Ks. v:n 1942 kert. s. 61. —

⁴⁾ Kvston v:n 1944 pain. asiakirj. n:o 1. — ⁵⁾ Kvsto 31 p. toukok. 222 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 93. — ⁷⁾ Kvsto 22 p. marrask. 437 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. jouluk. 450 §; Kunnall. asetuskok. s. 219. — ⁹⁾ Ks. ylemp. — ¹⁰⁾ Kvsto 13 p. jouluk. 451 §; Kunnall. asetuskok. s. 220. — ¹¹⁾ Kvsto 22 p. marrask. 427. — ¹²⁾ S:n 22 p. marrask. 413 §.